

hovito vsi. Pruski Nemci zmorejo 1.300.000 vojakov; Angleži 460.000; Francozi 1.200.000; Italijani 824.000; Avstrijani 1.200.000; Turki 383.000 in Rusi 1.363.000 mož. Razun tega imajo omenjene države velikansko brodogradnjo, ki šteje 1722 ladij z 22.332 kanoni in med njimi Angleži sami 621 bark s 9158 kanoni.

Kaj bo tukaj storila Avstrija? Dvojni odgovor slišimo na to prevažno vprašanje. Konservativci povdarjajo tesno zvezo z Rusi in zahtevajo, naj se v porazumljenju z Rusko pomaga turškim Kristijanom, divji Turki pa od gospodstva odstavi. Liberalci, nemški in magjarski, pa hočejo, naj se Avstrija porazumi z Angleži in drugimi velevladami evropskimi, da potlači turške vstaje in zabrani ustanovljenje kake jugoslavjanske države na Turškem, zlasti naj pomaga Turkom zoper Ruse, Srbe in Bolgare. Kaj da bo naposled tukaj obveljalo, to še dnes ni popolnoma jasno. Nadvojvoda Albreht in vsi stari Avstrijani korenjaki konservativci, Nemci in Slavjani razve Poljakov, so za zvezo z Rusi. Tudi se misli, da bodo svitli cesar se na to stran nagnili, ker se bodo 8. julija z ruskim carom sošli in pogovarjali. Vendar mnogo prikazni pretečene tedna kaže, da utegne obveljati volja nemških in magjarskih liberalcev. Minister vnanjih zadev je grof Andrassy, Magjar z dušo in telesom, liberallec in prijatelj Turkov in nasprotnik Rusov že od l. 1848 in 1849. Nadalje so nemški in magjarski listi začeli zadnje dni močno Turke hvaliti, Srbe napadati in Ruse psovati. Minister Andrassy je zapovedal generalu Mollinary-ju, turško mejo zapreti, podpiranje slavjanskih vstajev na Turškem zabraniti; nadalje je Andrassy ustavil s 15. junijem denarno podporo, ki se je do sedaj dajala iz državne kase ubogim iz Turškega pribeglim Kristijanom in generalu Rodiču je ukazal, naj begunce sili na Turško vrnoti se. Magjarski listi zahtevajo obsedni stan za Hrvatsko in Slavonijo, da nebi Hrvati in Srbi zamogli svojim bratom na Turškem kaj pomagati in vladni list: „Pester Lloyd“ piše črno na belem: ako Srbi začnejo vojsko zoper Turka, potem utegne ta vojska turškemu sultanu pogubna biti in v tem slučaju mora Avstrija iti Turkom na pomoč. Tako govori vladni list in tedaj se kaže, da utegnejo liberalci ne samo v naših znotranjih, ampak tudi v zunanjih zadevah s svojimi zahtevami prodreti. Ako se to zgodi, potem je obče evropska vojska zavolj Turčije gotova, Avstrija pa v nevarnost postavljena, kakor še morebiti nikoli poprej. Bati se nam je, da nas napadnejo ob enem Rusi, Prusi in Lahi, in koliko zamore nam tedaj pomagati daljna Anglija in vsa trohljiva Turčija? Bog nas varuj nasveta in zahtev nemških in magjarskih liberalcev in daj obveljati željam konservativnih Avstrijancev! Natančneje razloge in uzroke priobčimo prihodnjič!

Cerkvene zadeve.

Mešniško posvečevanje bode letos v Mariboru 19. 21. in 23. julija. Ker je vojno ministerstvo v posvečevanje tistih gg. bogoslovcev privolilo, ki so vojaki, zato bode posvečenih za mešnike 6 gospodov iz IV. in 3 iz III. leta tukajšnje bogoslovnice.

Gospoda Sagnier-ja, posestnika premogovih jam v Zrečah bila sta zadušena in sta tako storila naglo, nesrečno smrt. Eden teh gospodov je letos v Zrečah srečal duhovnika, ko so nesli sv. Rešnje Telo nekemu boleniku, pa gospod ni poklenil, se ne odkril, da bi Bogu dolžno čast skazal. Žalostno! Boga očitno ni spoznaval, pa je tudi brez Boga moral zapustiti svet in iti pred Boga sodnika!

„Danica“.

Cerkvene skladbe. Našim cerkvenim pevskim zborom bodo gotovo jako ustregle tri „Ecce sacerdos magnus“ z responzoriji za škofovo obiskovanje, ktere je ravnokar v lehkni skladbi na svetlo dal g. Ant. Foerster. Ena skladba je sostavno, dve ste razstavno zloženi. Ker se tem podobne besede tudi za gradual rabijo, se lahko pojó kot antifone pri dotičnih mešah. (Veljajo 50 kr.) — Od tega skladatelja se še dobi: 6 „Tantum ergo“ (po 50 kr.), dve veliki slovenski meši (po 50 kr.), „Lamentacija in Očitanje“ (po 40 kr.), „Pevska šola“ (po 60 kr.)

Šesti občni zbor društva sv. Cecílije se bo letos obhajal v Gradcu 29. 30. in 31. avgusta. Predsednik društva g. France Witt je v ta namen dobil posebno povabilo od slavnega graškega škofa in tudi dovoljenje, da se smejo dotične cerkvene skladbe peti in svirati v stolni cerkvi. Ker je zborovanje imenitno za vse prijatelje cerkvene glasbe in bodo brez dvombe marsikateri tudi iz naše škofije se udeležili, priobčimo tukaj ves program ali načrt prelepe in važne slovesnosti: Predskušnje so za pevce 27., 28. in 29. avgusta. Predvečer, torek, 29. avgusta: Ob 6 zvečer: Križev pot v predmestni farni cerkvi sv. Andreja. „Preces stationum Crucis“, latinski tekst za mešani zbor, zložil Witt, Op. 32 a — Ob 8 zvečer: Pozdrav gostov, družba. V sredo, 30. avgusta. Ob 7 zjutraj: Missa cantata v stolni cerkvi. Vokalna meša, zložil Greith, Op. 37. Introitus, Graduale, Credo in Communio — koralno petje iz „Graduale Rom“. — Ofertorij: „Gloria et honore“ za 4 gls. Zl. J. Mitterer. — O 1/2 9 zjutraj: Pontifikalna meša. Introitus, Graduale in Communio koralno iz „Graduale Rom“, ofertorij „Sacerdotes ejus induam“ za 8 gls., zl. Witt, meša „Missa Papae Marcelli“ za 6 gls., zl. Pierluigi da Palestrina (nova izdava). „Te Deum“ za 8 gls., zl. Fr. Witt, Op. X. Precej potem 1. slovesno zborovanje v obedovalnici knezo-škofijskega semenišča. — Ob 3 popoldne: Večernice. „Ecce Sacerdos magnus“ za 4 gl., zl. T. Lud. da Vittoria. Psalmi in Falso

bord. Psalm 109. za 4 gls. zl. J. A. Bernabei, psalm 110. za 4 gl. zl. Fr. Karol Andreas, psalm 111. za 5 gl. zl. Lud. Viadana, psalm 112. za 5 gl. zl. L. da Vittoria, psalm 115. za 6 glasov zl. Stemelius, „magnificat“ II. Toni za 4 glase zl. Fel. Anerio. Antifone, in hymnus koralno iz „Vesperale Rom.“ — Potem zborovanje udov v obedovalnici knezo-škofijskega semenišča (volitev predsednika). — Ob 6. zvečer: Obiskovanje Najsvetejšega. a) „Da pacem Domine“ za 6 glas. zl. K. Aiblinger, b) „Qui sedes domine“ za 4 gls. zl. Foerster, Op. 21, c) „Ave Maria“ za 5 gl. zl. Witt, d) „Tui sunt coeli“ za 5 gls. zl. Witt, e) „Dextera Domini“ za 1 glas. zl. Könen, f) „Improperium expectavit“ za 4 glas. zl. J. Habert, Op. 15., g) „De profundis“ za 4 glas. zl. dr. K. Proske, h) „Angelus Domini descendit“ za 4 glas. zl. Stehle, i) „Factus est repente“ za 5 gl. zl. M. Haller, k) „Alleluja, emite Spiritum“ za 4 gls. z orgljami zl. J. Habert, l) „Veni sponsa Christi“ za 4 glas. zl. M. Haller, m) „Locus iste“ za 5 gl. zl. Witt. — Ob 8 zvečer: Družba. Četrtek, 31. avgusta. Ob 7 zjutraj: Slovesna črna meša. Requiem za 4 gl. s trombami zl. M. Haller. — Ob 9 zjutraj: Pontifikalna meša. „Ecce Sacerdos magnus“ za 6 gl. zl. K. Porta, meša „Qual donna attende“ za 5 gl. zl. Orl. di Lasso. Introitus in Communio koralno petje iz „Graduale Rom.“, Graduale „justus ut palma“ za 5 gl. zl. Witt, ofertorij „Veritas mea“ za 5 gl. zl. Witt. — Precej potem drugo slavnostno zborovanje v obedovalnici knezoškofijskega semenišča (za govore oglasiti se je čas 29. avgusta v Gradcu pri predsedniku). — Ob 3 popoldne: Litanije in blagoslov. „Litaniae lauret.“ za 5 gls. zl. Rinaldo di Mel, „Tantum ergo“ za 5 gl. zl. J. Hanisch. — Potem drugo zborovanje društvenikov v obedovalnici knezo-škofijskega semenišča. — Ob 6 popoldne: Drugo obiskovanje Najsvetejšega v stolni cerkvi. a) „Ecce Dominus venit“ za 5 glas. zl. Lud. Vittoria, b) „Dies sanctificatus“ za 5 glas. postavil Jan. Croce, c) „De profundis“ za 6 gl. postavil Andr. Gabrieli, d) „Incipit oratio“ za 4 gl. postavil Pierluigi da Palestrina, in „responsorium“: „Plange quasi virgo“ za 4 gl. postavil Viadana, e) „Dum transisset sabbatum“ za 6 gl. postavil Jakob Rainer, f) „Beati omnes“ za 4 gl. zložil Fux, g) „Confirma hoc Deus“ za 6 gl. zložil Orlando di Lasso, h) „O quam suavis“ za 4 gl. zložil Giovanelli, i) „Domine non sum dignus“ za 6 gl. zložil Aichinger, k) „Vidi turbam magnam“ za 6 gl. zložil Pierluigi da Palestrina. Ob 8 zvečer družba. Majhne priredbe so mogoče. Vsak deležnik plača 1 gl. a. v. za skupne stroške. Lani je društvo sv. Cecilije na enak način zborovalo v Regensburgu na Bavarskem. Po novinah se je veliko bralo o srečnem vspelu zborovne in omenimo tukaj samo to, da so verni in neverni strmeli o lepoti, o veličanstvu pravega rimsko-katoliškega cerkvenega petja. Mnogi so se veselja jokali. Zato priporočujemo in radost-

nim srcem pozdravljamo letošnjo zborovanje društva sv. Cecilije v bližnjem Gradcu!

Sv. Oče so 16. junija, kedar so Jim prišli kardinali za tridesetletnico čestitat, spregovorili sledeče čvrste in preroške besede: „vi, prečastiti bratje, se nahajate z Nami vred v sužanstvu kakor nekdanj pobožni Tobija. Kralj Salmanasar ga je odgnal v sužanstvo in naslednik Senaherib mu je prizadjal mnogo hudega. Toda Bog je bil s Tobijem in mu je dal milost veliko dobrega storiti za njegovo ljudstvo. Jednako delamo tudi mi! Čeravno v sužanstvu, skrbimo vendar za blagor sv. Cerkve. Naposled je prišel tudi za Tobija den rešenja, tolažbe in svobode. Senaheriba so njegovi lastni otroci ubili, Tobija pa je dobil svobodo in vse premoženje nazaj. Bodite tedaj prepričani: sv. Cerkva mora zmagati in revolucija mora poginoti. Očetje bodo svoje otroke, otroci svoje očete pobili, vsi mladiči revolucije se bodo med seboj uničili; od druge strani pa bodo angeli božji zoper te neumneže borili se in sv. Cerkva bode zmagala. Vera nas uči, da je ona delo božjih rok, zato nje tudi človeška hudobnost podreti ne more. Nastavljajte tedaj sveto borbo, žrtvujte radi za blagor sv. Cerkve vse moči duha in telesa! Ne dajte se zmotiti od sovražnikov, ki ravno sedaj blebečejo, da mora frajmaurerstvo na mesto nepremagljive Cerkve priti. Ne, to se ne bode zgodilo. Tudi sred najgroznejših viharjev vodi zmagovito ladjo sv. Cerkve — Jezus Kristus!“

Gospodarske stvari.

Korenje, mrkev, mrkevca. (*Daucus Carota*.)

M. Sploh se dve sorti korenja pridelujejo, katerih vsaka ima po več podrazredov. Prva sorta: pravo žolto korenje ali mrkevca z dolgo presličasto korenino in sicer a) Dolgo, belo korenje. Vrže obilen pridelek in se večidel le na polju za živinsko krmo, redkeje v vrtih za prikuho prideluje, ker nima njeznega mesa in slastnega okusa. b) Dolgo žolto korenje. Ta sorta se najrajši na polju in vrtih prideluje, ker daje obilen pridelek in je kot krma in prikuha znana in obrajtana. c) Rumeno korenje. Meso je mehko in nježno in je ravno zaradi tega obrajtano. d) Višnjevorumeno korenje. Se po vrtih najbolj poredkoma nahaja, je dobra prikuha pa tudi posebno za vlaganje v jesih obrajtano. V juhi ga pa nimajo radi, ker jej neko posebno barvo daje. e) Belo, zelenoglavno orjaško korenje, se posebno pridelovanju na debelo prilega. f) Veliki, angleški altringam. Razun navedenih sort se še nahaja: Rumeno, zelenoglavno orjaško korenje; dolgo, debelo rumenožolto korenje; debelo, žolto salfeldsko korenje; in novo, belo prezorno korenje in še drugo. Druga sorta: Karote z valjasto, kratko, priščipnjeno korenino in njeznim mesom. a) Žolta karota. Rano iz